

YR ADRAN ADDYSG A PHLANT

Ein Gweledigaeth .....Cymuned yw Sir Gaerfyrddin lle mae plant yn ddiogel ac yn cael eu meithrin, a lle rhoddir cefnogaeth i ddysgwyr o bob oed gyflawni eu potensial addysgol llawn

Ymgynghoriad ynghylch y bwriad i newid ystod oedran Ysgol Pen-bre o 4-11 i 3-11.

DOGFEN YMGYNGHORI

Robert Sully
Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant

7^{fed} Rhagfyr 2015

Diogelu Plant a Gwella Safonau Addysg i Bawb

Yr Adain Moderneiddio Ysgolion

Simon Davies, Rheolwr Moderneiddio Ysgolion (rhif ffôn 01267 246471)

Statws y Ddogfen : terfynol

Os oes angen y wybodaeth hon arnoch mewn
print bras, Braille, neu ar dâp sain, cysylltwch
â'r Adran Addysg a Phlant
01267 246474.

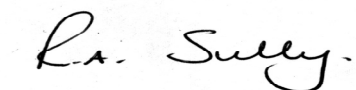
Rhagair

Fel rhan o'i rwymedigaeth statudol i adolygu nifer a mathau y lleoedd sydd ar gael mewn ysgolion, mae'r Cyngor Sir wedi mabwysiadu rhaglen eang ei chwmpas a luniwyd i wella adeiladau ysgol a hyrwyddo cyfleoedd dysgu. Mae'r strategaeth yn adlewyrchu'r weledigaeth a'r polisïau a sefydlwyd gan y Cyngor Sir sy'n cwmpasu'r angen am ddarparu gwasanaethau sy'n cyrraedd safonau clir o ran cost ac ansawdd, a hynny yn y modd mwyaf diwastraff ac effeithiol. Yn ein hymgyrch i wella'n barhaus y gwasanaethau sydd ar gael i bob dysgwr, mae'n ofynnol ein bod yn manteisio i'r eithaf ar yr adnoddau cyfyngedig sydd ar gael i'r Cyngor, ac yn parhau i weithio mewn partneriaeth â phawb sydd â chyfraniad i'w wneud i'r broses o ddysgu a gofalu am les plant a'u teuluoedd. Bydd angen i ysgolion y dyfodol weithredu fel canolbwynt ar gyfer ystod eang o wasanaethau a drefnwyd yn bwrpasol i fodloni anghenion y gymuned mewn modd cydgysylltiedig.

Yn ffodus iawn mae gan Sir Gaerfyrddin nifer fawr o athrawon dawnus, ond mae'r newidiadau parhaus a wneir i'r cwricwlwm yn rhoi pwysau mawr ar eu sgiliau i fodloni galwadau hynod amrywiol pob plentyn. Er mor bwysig yw'r prosesau dysgu a'r sgiliau addysgu, mae'n hanfodol bod gan athrawon wybodaeth drylwyr am bynciau os yw dysgwyr, â'u hamrywiol ddoniau mewn gwahanol feysydd, i ddarganfod a datblygu eu galluedd hyd yr eithaf.

Mae disgwyl i'r ysgolion hynny a ddyluniwyd i fodloni galwadau presennol ddarparu cwricwlwm eang a chytbwys drwy ddulliau addysgu sy'n ysbrydoledig ac o safon uchel. Wrth gynllunio darpariaeth newydd bydd yn bwysig sicrhau bod ein hysgolion yn cynnwys yr offer priodol i hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer cynhwysiad cymdeithasol, datblygu cynaliadwy, cyfleoedd cyfartal a dwyieithrwydd. Yn ymarferol, felly, mae gofyn i ni sicrhau bod y ddarpariaeth yn adlewyrchu patrymau newidiol y boblogaeth a bod ysgolion wedi'u lleoli yn y mannau iawn ac yn meddu ar adeiladau a chyfleusterau sy'n addas i wasanaethu anghenion pob dysgwr yn yr unfed ganrif ar hugain.

Bydd y broses ymgynghori yn dilyn y canllawiau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru ac yn cynnwys partiön penodol sydd â diddordeb. Bwriedir i'r wybodaeth a geir yn y ddogfen hon egluro'r cynigion ar gyfer eich ysgol chi a chynorthwyo'r broses ymgynghori.

Robert A Sully
Cyfarwyddwr Addysg a Gwasanaethau Plant

Cynnwys

Rhif	Y pwnc	Tudalen
1.	Cyflwyniad	4
2.	Y Cefndir	5
3.	Beth ydym ni'n ceisio'i gyflawni?	7
4.	Gwybodaeth Gyffredinol ynghylch Ysgolion (Ysgolion Cyfagos)	8
5.	Ysgol Gynradd Pen-bre	10
6.	Y Broses Statudol	15
7.	Atodiad A – Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned	18
8.	Atodiad B – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	20
9.	Atodiad C - Dechrau'n Deg	25
10.	Atodiad D - Proffil o'r Ardal	28
11.	Atodiad E – Profforma Ymateb	30

1. Cyflwyniad

Cyfrifoldeb cyfreithiol Cyngor Sir Caerfyrddin yw i adolygu nifer a math yr ysgolion sydd ganddo yn yr ardal ac a yw'n llwyddo ai peidio i wneud y defnydd gorau o'r adnoddau a'r cyfleusterau sydd ar gael i gyflwyno'r cyfleoedd y mae plant yn eu haeddu.

Fel rhan o'r broses hon mae'r Cyngor wedi cyhoeddi ei weledigaeth ar gyfer y dyfodol o ran holl ysgolion cynradd ac uwchradd y Sir, ac mae hyn yn cynnwys ymgynghori ar y trefniadau addysg yn Ysgol Pen-bre yn y dyfodol. Mae'r cynigion ar gyfer newid a geir yn y ddogfen hon yn cyd-fynd â'r amcan tymor hir hwnnw.

Nod y ddogfen hon yw rhoi hwb i'r broses ymgynghori drwy egluro'r dewis a ffafir gan yr Awdurdod ar gyfer darparu addysg gynradd yn y dyfodol i ddisgyblion Ysgol Gynradd Gymunedol Pen-bre. Mae'n rhoi cyfle i'r ymgynghoreion gyflwyno unrhyw sylwadau, arsylwadau neu gynigion eraill yr hoffent iddynt gael eu hystyried.

Bydd y broses ymgynghori ynghylch y cynnig hwn yn dilyn y canllawiau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru ac yn cynnwys partïon penodol sydd â diddordeb.

Prif ddiben y ddogfen hon yw darparu gwybodaeth a chasglu sylwadau'r partïon penodol sydd â diddordeb. Efallai y carech ddefnyddio'r profforma ymateb a geir yn **Atodiad E** ar dudalen 31 y ddogfen hon i gyflwyno'ch ymateb neu anfon neges e-bost at: aaprma@sirgar.gov.uk

1.1 Y Broses Ymgynghori

Rhoddir amlinelliad manwl o'r broses ymgynghori yn adran 6 o'r ddogfen ymgynghori hon. Bydd yr ymgynghoriad ynghylch y cynnig hwn yn dilyn canllawiau a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru.

1.2 Â phwy arall y byddwn ni'n ymgynghori?

Anfonwyd y ddogfen hon at y partïon canlynol sydd â diddordeb, sef:

Staff (Athrawon a Staff Ategol) Ysgol Gynradd Pen-bre	Llywodraethwyr a Rhieni, Ysgol Gynradd Pen-bre
Partneriaeth Plant Sir Gaerfyrddin Gofal Plant / Blynyddoedd Cynnar ** Partneriaeth Plant yn Gyntaf	Cynghorwyr Cymuned Cyngor Tref Pen-bre a Phorth Tywyn
Cynghorwyr Cyngor Sir Lleol	Comisiynydd y Gymraeg
Yr Aelod Cynulliad (AC) Yr Aelod Cynulliad Rhanbarthol	Cymdeithas Genedlaethol yr Ysgolfeistri ac Undeb yr Athrawesau (NASUWT)
Undeb Cenedlaethol yr Athrawon (NUT)	Cymdeithas yr Athrawon a'r Darlithwyr (ATL)
Undeb Cenedlaethol Athrawon Cymru (UCAC)	Cymdeithas Broffesiynol yr Athrawon (PAT)
Cymdeithas Genedlaethol y Prifathrawon (NAHT)	Undeb y GMB

UNSAIN	*Yr Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cyfagos yn Sir Gaerfyrddin
Undeb y Gweithwyr Cludiant a Chyffredinol (T&G)	Is-adran Anghenion Addysgol Arbennig yr Awdurdod Lleol
Cyfarwyddwr Addysg - yr holl Awdurdodau Cyfagos	ERW – Ein Rhanbarth ar Waith
Y Bwrdd Gwasanaethau Lleol	Consortiwm Trafnidiaeth Rhanbarthol
Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd	Gweinidogion Cymru
Estyn	Y Cyfarwyddwr Addysg Esgobaethol
Dechrau'n Deg	

*Dogfen ymgynghori wedi'i hanfon at y Pennaeth a Chadeirydd y Llywodraethwyr (Ysgol Parc Y Tywyn, Burry Port, Trimsaran, Y Castell, Gwenllian, Ysgolion Uwchradd Glan-y-Môr, Ysgol Y Strade)

**Fe fydd Mudiad Ysgolion Meithrin ac unrhyw meithrinfeydd prefiat arall yn yr ardal yn cael y gywbodaeth drwy yr adain Gofal Plant / Blynyddoedd Cynnar o'r Adran Addysg a Phlant.

1.3 Y Cyfnod Ymgynghori

Bydd modd ichi fynegi barn rhwng 7^{fed} Rhagfyr 2015 ac 29^{ain} Ionawr 2016.

Gallwch fynegi barn trwy ysgrifennu llythyr neu drwy lenwi'r ffurflen ymateb a geir yn **Atodiad E**, a ddylai gyrraedd yr Adran Addysg a Phlant, Adeilad 2, Parc Dewi Sant, Heol Ffynnon Job, Caerfyrddin, SA31 3HB neu drwy anfon e-bost at: aaprma@sirgar.gov.uk erbyn canol dydd ar 29^{ain} Ionawr 2016 fan hwyraf.

2. Y Cefndir

Cyngor Sir Gaerfyrddin wedi ymrwymo i roi'r dechrau gorau posibl mewn bywyd i bob plentyn, a bodloni dyheadau Llywodraeth Cymru a fynegwyd yn ei dogfennau strategol e.e. *Adeiladu Dyfodol Mwy Disglair: Cynllun Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant, Cymwys am Oes: Cynllun gwella addysg*

Mae darparu addysg o ansawdd uchel yn y blynyddoedd cynnar yn allweddol er mwyn gwireddu'r uchelgais hon.

Yn Ysgol Gynradd Pen-bre mae rhaglen Dechrau'n Deg Llywodraeth Cymru yn darparu gofal plant o ansawdd ar gyfer plant 2-3 oed.

Ar hyn o bryd, ystod oedran yr ysgol yw 4-11. Mae hyn yn arwain at fwllch yn y ddarpariaeth addysg yn yr ysgol ar gyfer plant rhwng 3 a 4 oed. Ym marn y Cyngor Sir, y dull a ffefrir o ran darparu addysg blynyddoedd cynnar yw bod disgyblion yn pontio'n ddi-dor trwy raglen Dechrau'n Deg i'r ysgol yn dair oed.

Mae'r rhaglen Dechrau'n Deg, **Atodiad C**, yn un o gynlluniau Llywodraeth Cymru sy'n darparu ystod o wasanaethau cymorth ar gyfer teuluoedd sydd â phlant 0-3 oed sy'n byw mewn ardaloedd penodol yn Sir Gaerfyrddin.

Mae darparu gofal plant o ansawdd da ar gyfer plant 2-3 oed wrth wraidd y gwasanaeth. Mae Dechrau'n Deg yn canolbwyntio ar blant sy'n byw mewn cymunedau dan anfantais a'i nod yw gwella eu deilliannau i baratoi ar gyfer yr ysgol a dysgu gydol oes.

Mae'n comisiynu gofal plant a leolir mewn nifer o ysgolion cynradd yn Sir Gaerfyrddin. Mae hyn yn cynnwys Ysgol Gynradd Pen-bre.

Ystod oedran **Ysgol Gynradd Pen-bre** yw 4-11 ar hyn o bryd. Mae hyn yn her i'r Cyngor Sir gan fod plant yn gallu elwa ar ymyriadau trwy raglen Dechrau'n Deg Pen-bre nes eu bod yn dair oed ond mae her o ran darparu addysg briodol am bron i flwyddyn nes y cânt eu derbyn i'r ysgol. Un o fanteision lleoliad rhaglen Dechrau'n Deg ar safle'r ysgol yw hwyluso pontio effeithiol a mynediad i'r ysgol. Felly, er mwyn sicrhau dilyniant parhaus i'r ysgol gynradd ar gyfer y dysgwyr hyn, mae'r Cyngor Sir yn bwriadu darparu addysg y blynyddoedd cynnar yn yr ysgol hon. Wedyn, byddai'r plant yn elwa ar ymyriadau trwy'r rhaglen Dechrau'n Deg nes eu bod yn derbyn addysg mewn dosbarth blynyddoedd cynnar a gynhelir yn yr ysgol. Ymgynghorwyd â Phennaeth a Chorff Llywodraethu'r ysgol ynghylch y trefniadau newydd ac maent yn eu llwyr gefnogi.

O dan Gôd Statudol Trefniadaeth Ysgolion 2013 mae newid a reoleiddir, megis newid ystod oedran ysgol gan flwyddyn neu ragor yn galw am gyhoeddi cynnig i ffurfioli'r trefniadau. Felly, mae'n ofynnol bod yr Cyngor Sir yn cwblhau proses ymgynghori statudol a fydd, o'i chymeradwyo, yn dechrau yn Nhyrnor yr Hydref 2015.

Y Sefyllfa Bresennol yn Sir Gaerfyrddin

Cynigir darpariaeth blynyddoedd cynnar benodedig mewn **33 o ysgolion** yn y Cyngor Sir.

Ysgol	Ystod Oedran
Ysgol Bigyn	3–11 oed
Ysgol Bro Brynach	3–11 oed
Ysgol y Bryn	3–11 oed
Ysgol Bryn Teg	3–11 oed
Ysgol Brynaman	3–11 oed
Ysgol Brynsierfel	3–11 oed
Ysgol Porth Tywyn	3–11 oed
Ysgol y Bynea	3–11 oed
Ysgol Copperworks	3–7 oed
Ysgol Cross Hands	3–11 oed
Ysgol Dafen	3–11 oed
Ysgol Dewi Sant	3–11 oed
Ysgol Ffwrnes	3–11 oed
Ysgol Griffith Jones	3–11 oed
Ysgol Gwenllian	3–11 oed
Ysgol Halfway	3–11 oed
Ysgol Tre Ioan	3–11 oed
Ysgol Llangain	3–11 oed
Ysgol Llangynnwr	3–11 oed
Ysgol Maes y Morfa	3–11 oed

Ysgol Model	3–11 oed
Ysgol Myrddin	3–11 oed
Ysgol Nantgaredig	3–11 oed
Ysgol Penygaer	3–11 oed
Ysgol Parc Waun-dew	3–11 oed
Ysgol y Santes Fair, Llanelli	3–11 oed
Ysgol y Santes Fair, Caerfyrddin	3–11 oed
Ysgol Stebonheath	3–11 oed
Ysgol Teilo Sant	3–11 oed
Ysgol Trimsaran	3–11 oed
Ysgol y Bedol	3–11 oed
Ysgol y Castell	3–11 oed
Ysgol y Dderwen	3–11 oed

Mae Ysgol Feithrin Rhydaman yn darparu ar gyfer Ysgol Bro Banw ac Ysgol Gymraeg Rhydaman.

- Mae **67 o ysgolion** yn Sir Gaerfyrddin lle nad oes darpariaeth blynyddoedd cynnar benodedig.
- Cynigir darpariaeth ddysgu Cyfnod Sylfaen y Blynyddoedd Cynnar yn Sir Gaerfyrddin mewn **47 o leoliadau nas cynhelir**.

Mae'r ddogfen hon yn manylu ar y cynnig i newid ystod oedran Ysgol Gynradd Pen-bre yn ffurfiol o 4-11 oed i 3-11 oed cyn gynted â phosibl, er mwyn gallu cynnig darpariaeth feithrin.

Mae dyletswydd gyfreithiol ar y Cyngor Sir i edrych ar nifer a math yr ysgolion sydd ganddo yn Sir Gaerfyrddin, ac mae'n ofynnol iddo sicrhau eu bod yn cael eu lleoli yn y man iawn a bod ganddynt y cyfleusterau iawn ar gyfer y dyfodol a'r adnoddau iawn i ddarparu addysg a dysgu i ddisgyblion. Rydym o'r farn fod ein disgyblion a'n staff yn llawn haeddu hyn.

Hefyd mae newidiadau i'r cwricwlwm ac i'r ffordd y caiff plant eu haddysgu yn y dyfodol yn golygu bod yn rhaid inni ofyn a yw'n bosibl adolygu ystod oedran ein hysgolion i ddiwallu anghenion disgyblion yn y dyfodol.

3. Beth ydym ni'n ceisio'i gyflawni?

Rydym yn ceisio sicrhau pontio di-dor trwy raglen Dechrau'n Deg yn 2-3 oed i'r ddarpariaeth ysgol ran-amser yn 3 oed. Nid oes darpariaeth feithrin ddynodedig yn Ysgol Gynradd Pen-bre ar hyn o bryd.

Cylch Meithrin a meithrinfeydd preifat sy'n cynnig darpariaeth feithrin i'r gymuned. Er bod ansawdd y ddarpariaeth yn dda iawn, mae cyflwyno'r cyfnod sylfaen addysg yn golygu bod angen dull mwy integredig o addysgu plant ifanc.

Bydd darparu addysg mewn ysgol gynradd 3-11 oed yn caniatáu i blant ifanc yr ardal gamu ymlaen yn hwylus o'r ddarpariaeth Dechrau'n Deg i ddarpariaeth feithrin ac ymlaen i'r cyfnod sylfaen. Byddai'n rhoi sylw i'r her bresennol sy'n wynebu'r Cyngor

Sir sef pontio'r "bwlch" gan fod plant yn elwa o ymyriadau rhaglen Dechrau'n Deg nes eu bod yn dair oed ond maent heb ddarpariaeth am bron i flwyddyn nes iddynt gael eu derbyn i'r ysgol.

Byddai'r manteision yn sgil y pontio hwn yn sicrhau parhad a dilyniant di-dor o'r ddarpariaeth feithrin i'r ysgol gynradd ac o'r ysgol gynradd i addysg uwchradd. Mae'n hysbys fod dileu camau trosglwyddo yn cynnig manteision addysgol i blant.

Mae Ysgol Gynradd Pen-bre mewn ardal Dechrau'n Deg sy'n cynnig darpariaeth ofal ddi-dâl i blant dwy a thair oed cyn iddynt dderbyn y ddarpariaeth ddysgu ran-amser y mae'n ofynnol i'r Cyngor Sir ei darparu ar gyfer pob plentyn o ddechrau'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd.

Y Casgliad

I gefnogi pontio di-dor i ddisgyblion o raglen Dechrau'n Deg i'r ysgol, ystyrir ei bod yn hanfodol fod y Cyngor Sir yn mynd ati i ymestyn ystod oedran Ysgol Gynradd Pen-bre o 4-11 oed i 3-11 gan wneud hynny mor fuan â phosibl drwy roi gweithdrefnau statudol ffurfiol ar waith.

Y Cynnig

"Newid ystod oedran Ysgol Gynradd Pen-bre o 4-11 i 3-11 cyn gynted â phosibl"

4. Gwybodaeth Gyffredinol ynghylch Ysgolion (ysgolion cyfagos)

4.1 Yr ysgolion / darparwyr meithrin y gallai'r cynnig hwn effeithio arnynt

Mae dalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre wedi'i amgylchynu gan yr ysgolion cynradd cymunedol canlynol:

Ysgol Parc y Tywyn, Sir Gaerfyrddin
Ysgol Gynradd Gymunedol Porth Tywyn, Sir Gaerfyrddin
Ysgol Gymunedol Trimsaran, Sir Gaerfyrddin
Ysgol y Castell, Sir Gaerfyrddin
Ysgol Gymraeg Gwenllian, Sir Gaerfyrddin

Enw'r Ysgol	Y Math o Ysgol	Categori laith	Nifer derbyn	Nifer y lleoedd (ym Medi 2015-16)	Nifer CYBLD Ion 2015 Cyfanswm (CALI)	Ystod Oedran
Pen-bre	Cynradd Cymunedol	EM	30	240	227	4 - 11
Parc y Tywyn	Cynradd Cymunedol	WM	40	323	240	4 - 11
Ysgol Trimsaran	Cynradd Cymunedol	WM	40	316	177	4 - 11
Ysgol y Castell	Cynradd Cymunedol	EM	30	244	244.5	3 - 11
Ysgol Gwenllian	Cynradd Cymunedol	WM	18	141	121	3 - 11

4.2 Nifer y Disgyblion mewn Addysg Amser Llawn (CALI) (yn cynnwys y Meithrin) (Ysgolion Cyfagos)

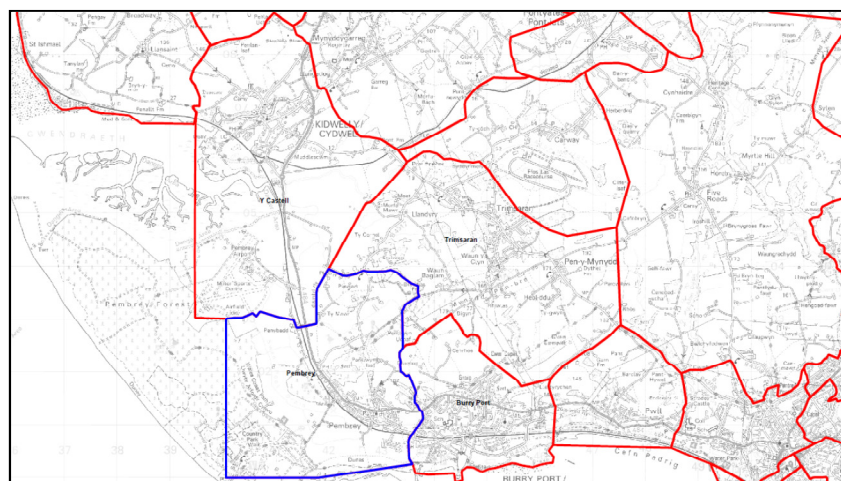
Mae'r tabl a'r graff isod yn dangos nifer y disgyblion mewn addysg amser llawn (Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion CYBLD 2015) yn Ysgol Gynradd Pen-bre, Ysgol Parc y Tywyn, Ysgol Gynradd Gymunedol Porth Tywyn, Ysgol Gymunedol Trimsaran, Ysgol y Castell, Ysgol Gymraeg Gwenllian yn Ionawr 2015 a rhagamcanion o'r niferoedd am y pum mlynedd nesaf.

Ysgol	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2015 (yn cynnwys y Meithrin)	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2016 (yn cynnwys y Meithrin)	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2017 (yn cynnwys y Meithrin)	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2018 (yn cynnwys y Meithrin)	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2019 (yn cynnwys y Meithrin)	Cyfanswm y disgyblion (CALI) 2020 (yn cynnwys y Meithrin)
Pen-bre	227	229	227	229	224	218
Parc y Tywyn	240	246	253	266	263	265
Ysgol Trimsaran	177	176	171	167	166	168
Ysgol y Castell	244.5	247.5	248.5	249.5	247.5	244.5
Ysgol Gwenllian	121	125	123	129	127	129

4.3 Darparwyr Meithrin - (o fewn cwmpas milltir i Ysgol Gynradd Pen-bre)

Math	Enw'r Darparwr	Dechrau'n Deg	Preifat / Yr Awdurdod Lleol/ Gwirfoddol	Nifer y lleoedd cofrestredig	Wedi cofrestru ag AGGCC (Ebrill 15)
Cylch Meithrin	Pen-bre	le	Awdurdod Lleol	34	24
Meithrinfa Ddydd	Cheeky Monkeys	Nage	Preifat	6	6
Meithrinfa Ddydd	Serendipity	Nage	Preifat	24	24
Y tu allan i oriau ysgol	Serendipity	Nage	Preifat	24	24

Mae'r diagram canlynol yn nodi dalgylchoedd yr ysgolion cyfagos

5. Ysgol Gynradd Pen-bre

5.1 Rhagamcanion Disgyblion

Mae'r tabl canlynol yn dangos cyfanswm gwirioneddol y disgyblion a'r rhagamcanion o ran nifer y disgyblion ar gyfer Ysgol Gynradd Pen-bre yn ystod y pum mlynedd nesaf.

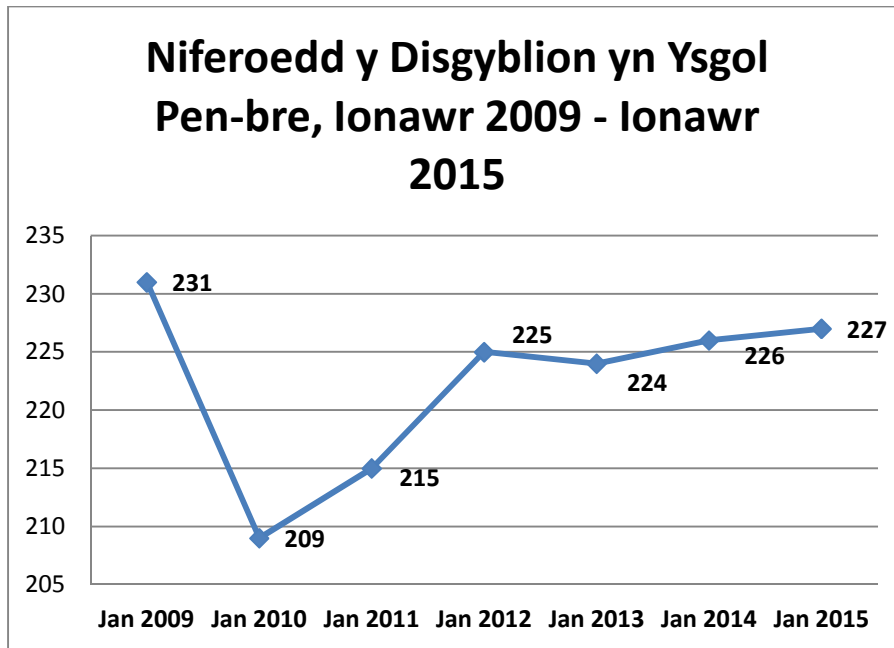
	Gwirionedd ol	Cyfanswm Rhagamcanion Disgyblion (CALL)				
		lon 2015	lon 2016	lon 2017	lon 2018	lon 2019
Pen-bre	227	229	227	229	224	218

5.2 Nifer y Disgyblion

5.2.1 Tueddiadau Cyfredol

Mae'r tabl a'r graff canlynol yn dangos niferoedd y disgyblion ar gyfer Ionawr 2015 a'r chwe blynedd flaenorol. Gellir gweld o'r wybodaeth hon bod gostyngiad wedi bod yn nifer y disgyblion.

Pen-bre	2oed (RhA)	2oed (LIA)	3oed (RhA)	3oed (LIA)	4oed (RhA)	4oed (LIA)	5oed	6oed	7oed	8oed	9oed	10oed	Cyfanswm (disgyblion)	Cyfanswm (CALI)
lon 15	9	0	5	11	0	24	23	37	34	29	33	29	234	227
lon 14	0	0	0	14	0	21	36	31	28	32	30	34	226	226
lon 13	0	0	0	7	0	36	27	28	30	29	33	34	224	224
lon 12	0	0	0	21	0	27	27	29	27	36	33	25	225	225
lon-11	0	0	0	18	0	24	27	23	34	29	24	36	215	215
lon 10	0	0	0	14	0	23	24	32	30	24	34	26	209	209
lon-09	0	0	0	23	0	25	30	31	26	35	29	32	231	231

5.3 Gwybodaeth am Nifer y Lleoedd ar gyfer Disgyblion

Newidiwyd y dull o gyfrif lleoedd ysgol yn 2006 yn sgil gweithredu canllawiau newydd Cynulliad Cymru, "Mesur Capasiti yn Ysgolion Cymru" (MCSW) a weithredwyd gan y Cyngor Sir yn 2008. Y dull Cyfrif Cofrestru Mwy Agored (MOE) a ddefnyddid cyn 2008. Dangosir y lleoedd dros ben yn Ysgol Gynradd Pen-bre yn y tabl canlynol.

	Cyfanswm Disgyblion Gwirioneddol (CALI*) Ion 2015	Ysgol Gynradd Pen-bre (Rhagamcanion – Cyfanswm Disgyblion (CALL*))				
	Ion 2015	Ion 2016	Ion 2017	Ion 2018	Ion 2019	Ion 2020
Rhagamcanion o gyfanswm y niferoedd	27	229	227	229	224	218
Nifer y lleoedd	247	240	240	240	240	240
Gweddill	20	11	13	11	16	22

Mae'r tabl uchod yn rhoi dadansoddiad o oblygiadau cynnwys disgyblion meithrin yn yr ysgol.

Gwelir bod nifer y lleoedd yn Ysgol Gynradd Pen-bre wedi cael ei ailgyfrifo a bod y nifer wedi gostwng o 247 i 240. Yn ogystal, adolygwyd nifer derbyn newydd yr ysgol. Mae lle yn Ysgol Gynradd Pen-bre ar gyfer 30 o ddisgyblion meithrin (CALI).

5.4 Ansawdd a safon yr addysg

Cynhaliwyd yr arolwg Estyn diweddaraf yn Ysgol Gynradd Pen-bre ym Mehefin 2012.

Mae Ysgol Gynradd Penbre yng nghanol pentref Penbre, bum milltir i'r gorllewin o Lanelli.

Ar hyn o bryd, mae 245 o ddisgyblion rhwng tair ac 11 oed ar y gofrestr. Mae naw dosbarth yn yr ysgol. Mae nifer y dosbarthiadau derbyn wedi cynyddu o un i dri i ddarparu ar gyfer cynnydd yn nifer y disgyblion. Mae gan tua 28% o ddisgyblion hawl i brydau ysgol am ddim. Mae'r ganran wedi cynyddu tua 5% yn ddiweddar ac mae ychydig yn uwch na chyfartaleddau'r awdurdod lleol a Chymru.

Mae gan ddau ddeg wyth y cant o ddisgyblion anghenion addysgol arbennig. Mae pedwar o ddisgyblion sy'n derbyn gofal gan yr awdurdod lleol.

Ychydig iawn o ddisgyblion sydd o gefndiroedd ethnig lleiafrifol. Mae'r holl ddisgyblion yn siarad Saesneg gartref ac nid oes un disgybl yn siarad Cymraeg fel mamiaith.

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r canlyniadau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol yr ysgol a'r rhagolygon gwella.

Yn y gwerthusiadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Dyfarniad	Beth mae'r dyfarniad yn ei olygu
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwyso'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwyso'r cryfderau

Crynodeb

Perfformiad presennol yr ysgol	Da
Rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella	Da

Prif Ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1.	Pa mor dda yw'r canlyniadau?	Da
Cwestiwn Allweddol 2.	Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?	Da
Cwestiwn Allweddol 3.	Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	Da

Effaith fwyaf tebygol y cynnig i integreiddio darpariaeth feithrin yn Ysgol Gynradd Pen-bre ar yr ansawdd a nodwyd yn adroddiad Estyn fyddai gwella'r profiad a'r amgylchedd dysgu a darparu cyfnod sylfaen mwy cydlynol ar gyfer y dysgwyr ifanc. Gwneid hyn trwy ddileu cam pontio rhwng y ddarpariaeth feithrin a derbyn, a thrwy'r parhad o ran staffio a throsglwyddo data ynghylch disgyblion unigol, yn enwedig o ran addysgu disgyblion 3–11 oed, gofalu amdanynt a chynnig cymorth iddynt ac o ran darparu'r cyfleoedd dysgu mewn ysgol gynradd sengl 3-11 oed fel sy'n digwydd mewn ysgolion cyfagos eraill yn Sir Gaerfyrddin.

Byddai'r ffactorau hyn yn cael effaith gadarnhaol ar brofiadau dysgu'r plant.

5.5 Safonau'r Ysgol

Y System Genedlaethol ar gyfer Categorioreiddio Ysgolion

Cyhoeddodd y Gweinidog Addysg a Sgiliau ym mis Medi 2014 y byddai System Genedlaethol ar gyfer Categorioreiddio Ysgolion yn cael ei chyflwyno. Nid system sy'n llwyr seiliedig ar ddata yw'r system newydd. Mae'r arweinyddiaeth, yr addysgu a'r dysgu yn ein hysgolion hefyd yn cael eu hystyried. Ni fydd y system yn disodli adroddiadau Estyn. Bydd Estyn yn parhau i arolygu ysgolion ac yn archwilio o'r tu allan y system genedlaethol ar gyfer categorioreidido ysgolion fel rhan o'i harolygiadau.

Mae'r system newydd yn gwerthuso ac yn asesu ysgolion ac yn eu rhoi mewn categori o ran cefnogaeth ar sail y wybodaeth ganlynol:

- Ystod o fesuriadau perfformiad a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru.
- Hunanwerthusiadau cadarn gan yr ysgol ar ei chapasiti i wella o ran arweinyddiaeth ac addysgu a dysgu.
- Aseidiadau o ddulliau hunanwerthuso'r ysgol gan gynghorwyr her yn y consortia rhanbarthol, a gymeradwyir gan y Cyngor Sir.

Bydd y system gategorioreiddio newydd yn rhoi darlun clir a theg o gynnydd yr ysgol. Mae pennu categori ysgol yn broses dri cham. Yn gyntaf, ar ôl i'r data ynghylch perfformiad a'r hunanwerthuso gael eu dadansoddi caiff categori drafft o ran cefnogaeth ei bennu ar gyfer pob ysgol. Caiff y categori hwn ei drafod â'r ysgol yn ôl consortia rhanbarthol ac yna caiff ei gymeradwyo gan yr awdurdod lleol.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r data ar gyfer Ysgol Gynradd Pen-bre;

System Genedlaethol ar gyfer Categorioreiddio Ysgolion – Data 2014

Ysgol	Grŵp Safonau	Capasiti i Wella	Categori Cefnogaeth
Pen-bre	2	A	Gwyrdd

Dengys y tabl uchod fod Ysgol Gynradd Pen-bre yn y categori Gwyrdd. Nodir ei bod yn ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, sydd ag arweinyddiaeth gadarn ac sy'n gwbl glir ynghylch ei blaenoriaethau ar gyfer gwella.

5.6 Costau fesul Disgybl

Ar sail data 2015/16 y gost gyllidebol fesul disgybl yw £3,452 yn Ysgol Gynradd Pen-bre, sy'n llai na chyfartaledd y sir sef £3,739.

5.7 Goblygiadau Ariannol - Refeniw

Cyllidir Ysgol Gynradd Pen-bre yn unol â pholisi Ariannu Teg y Cyngor Sir, a bydd yn derbyn adnoddau ar yr un sail ag unrhyw ysgol arall yn y Cyngor Sir, ar sail nifer disgyblion a chyfleusterau'r ysgol newydd.

5.8.8 Trefniadau Derbyn

Y Cyngor Sir yw'r Awdurdod Derbyn ar gyfer Ysgol Gynradd Pen-bre. 30 yw nifer derbyn presennol yr ysgol.

Os oes gennych unrhyw ymholiadau ynghylch derbyn i'r ysgol mae manylion cyswllt Awdurdod Lleol Sir Gaerfyrddin fel a ganlyn:

Yr Uned Llywodraethu a Derbyn i Ysgolion,
Awdurdod Lleol Sir Gaerfyrddin,
Yr Adran Addysg a Phlant,
Bloc 2,
Y Prif Adeilad,
Parc Dewi Sant
Caerfyrddin. SA31 3HB

Rhif Ffôn: 01267 246449

Rhif Ffacs: 01267 246746

E-bost: rjonesevans@sirgar.gov.uk

5.9 Cyfleusterau o ran Adeiladau

Roedd **Arolwg Cyflwr yr Adeiladau** a wnaed yn Awst 2001 yn nodi bod Ysgol Gynradd Pen-bre ar safle gwastad yn Heol Ashburnham, mewn ardal breswyl yn y dref. Mae adeilad yr ysgol yn adeilad ffrâm ddur a godwyd ddiwedd y 1960au gydag adain ddeulawr ar ochr ddwyreiniol yr adeilad. Gorchuddir ochrau'r adeilad â llenfuriau pren o dan do ffelt gwastad.

Mae mynediad i ddefnyddwyr cadeiriau olwyn a phobl rannol ddall i lawr gwaelod prif ran yr adeilad yn unig.

Fel rhan o **Raglen Genedlaethol Ysgolion ar gyfer yr 21ain Ganrif** o'r holl ysgolion yng Nghymru, ar ran y Cyngor Sir, sgoriodd Ysgol Gynradd Pen-bre fel a ganlyn.

Cyflwr Cyffredinol:	C	Dirywiad sylweddol
Addasrwydd:	B	Rhesymol

5.10 Cludiant

Gwneir y trefniadau cludiant yn unol â pholisi'r Cyngor Sir o ran cludiant o'r cartref i'r ysgol. Ni fydd dim newidiadau yn yr amserau teithio i blant sy'n byw yn y dalgylch.

5.11 Dalgylch yr Ysgol

Bydd Ysgol Gynradd Pen-bre yn parhau ar ei safle presennol ac felly bydd y dalgylch dynodedig yn seiliedig ar ddalgylch yr ysgol bresennol.

5.12 Trosglwyddo i'r Ysgol Uwchradd

Ni fydd dim newidiadau yn y trefniadau presennol o ran trosglwyddo disgyblion i addysg Uwchradd.

5.13 Anghenion Arbennig

Ni fydd dim newidiadau yn y ddarpariaeth bresennol a gynigir i ddisgyblion sydd ag anghenion addysgol arbennig.

6. Y Broses Statudol

6.1 Y Cyfnod Ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynnig hwn yn dechrau ar 7^{fed} Rhagfyr 2015 ac yn dod i ben ar 29^{ain} Ionawr 2016. Yn ystod y cyfnod hwn gallwch ofyn cwestiynau a mynegi eich barn drwy ysgrifennu llythyr neu lenwi'r ffurflen ymateb amgaeedig yn **Atodiad E**. Dylid anfon llythyrau a ffurflenni ymateb i'r cyfeiriad canlynol:

Yr Adran Addysg a Phlant,
Adeilad 2, Parc Dewi Sant, Heol Ffynnon Job, Caerfyrddin, SA31 3HB neu drwy e-bost at: aaprma@sirgar.gov.uk erbyn canol dydd ar 29^{ain} Ionawr 2016 fan hwyraf.

Gall ymgynghoreion gyflwyno'u sylwadau o blaid neu yn erbyn y cynnig. Ni fydd yr ymatebion a geir yn ystod y cyfnod ymgynghori yn cael eu hystyried yn wrthwynebiadau statudol. Os dymuna ymgynghoreion wrthwynebu, bydd angen iddynt wneud hynny'n ysgrifenedig yn ystod y cyfnod gwrthwynebu statudol y manylir arno isod.

6.2 Ystyried eich Sylwadau

O fewn 13 wythnos ar ôl 29^{ain} Ionawr 2016 bydd adroddiad ymgynghori yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin. Hefyd bydd copïau papur o'r adroddiad ar gael drwy wneud cais. Bydd yr adroddiad yn crynhoi'r materion a godwyd gan yr ymgynghoreion ac yn rhoi ymateb Cyngor Sir Caerfyrddin i'r materion hyn. Hefyd bydd yr adroddiad yn cynnwys barn Estyn am y cynnig.

Bydd Bwrdd Gweithredol Cyngor Sir Caerfyrddin yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu a ydynt am fynd ymlaen â'r cynnig ai peidio.

Os yw Cyngor llawn Cyngor Sir Caerfyrddin yn penderfynu mynd ymlaen â'r cynnig mae'n rhaid i Gyngor Sir Caerfyrddin gyhoeddi hysbysiad statudol.

6.3 Hysbysiad Statudol

Bydd yr hysbysiad statudol yn cael ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin a'i arddangos yn yr ysgol a enwyd a'r rhai cyfagos ac yn yr ardal. Bydd copïau o'r hysbysiad ar gael i'r ysgol eu dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gofalwyr a gwarcheidwaid, ac aelodau staff (gall yr ysgol hefyd ddosbarthu'r hysbysiad drwy e-bost).

Bydd yr hysbysiad yn amlinellu manylion y cynnig ac yn gwahodd unrhyw un sy'n dymuno gwrthwynebu i wneud hynny'n ysgrifenedig o fewn cyfnod o 28 diwrnod.

6.4 Penderfynu ynghylch y Cynnig

Cyngor llawn Cyngor Sir Caerfyrddin fydd yn penderfynu ynghylch y cynnig. Gall y Cyngor Sir benderfynu cymeradwyo'r cynnig, gwrthod y cynnig neu gymeradwyo'r cynnig gyda newidiadau. Wrth wneud hynny, bydd y Bwrdd Gweithredol yn rhoi ystyriaeth i unrhyw wrthwynebiadau statudol a ddaeth i law.

6.5 Rhoi gwybod am y penderfyniad

Ar ôl penderfynu ynghylch y cynnig rhoddir gwybod i'r holl bartïon sydd â diddordeb bod y penderfyniad ar gael a fydd yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.

6.6 Amserlen y Broses Statudol

Bydd y broses statudol a'r amserlen fel a ganlyn:

Rhagfyr 2015	Dosbarthu'r Ddogfen Ymgynghori hon i bartïon penodol a phartïon eraill sydd â diddordeb.
Ionawr 2016	Y dyddiad cau ar gyfer derbyn barn ar y cynnig yn yr Adran Addysg a Phlant.
Mawrth 2016	<p>O fewn 13 wythnos ar ôl 29^{ain} Ionawr 2016 bydd Adroddiad Ymgynghori yn cael ei roi gerbron y Cyngor Sir a'i gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.</p> <p>Penderfynu mynd rhagddo i gyhoeddi'r hysbysiad statudol NEU fod y cynnig yn dod i ben</p> <p>Os penderfynir mynd ymlaen yna bydd hysbysiad statudol yn cael ei gyhoeddi. Bydd yr hysbysiad yn amlinellu manylion y cynnig ac fe'i cyhoeddir ar wefan y Cyngor a'i arddangos ger mynedfa'r ysgol ac ysgolion cyfagos y mae'r cynnig yn berthnasol iddynt. Bydd copi'au o'r hysbysiad ar gael i'r ysgol eu dosbarthu i rieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff.</p> <p>Ar ôl cyhoeddi'r hysbysiad caniateir cyfnod o 28 diwrnod pryd y gwahoddir gwrthwynebiadau ysgrifenedig ffurfiol.</p> <p>Bydd yr hysbysiad statudol yn rhoi manylion ynghylch y modd y gallwch gofnodi eich gwrthwynebiadau i'r cynnig.</p>
Ebrill 2016	<p>Diwedd y cyfnod statudol o 28 diwrnod ar gyfer gwrthwynebiadau.</p> <p>Bydd y Cyngor Sir yn penderfynu ar y cynnig. Gall y Cyngor Sir benderfynu cymeradwyo'r cynnig, gwrthod y cynnig neu gymeradwyo'r cynnig gyda newidiadau, ac wrth benderfynu bydd yn rhoi ystyriaeth i unrhyw wrthwynebiadau a ddaeth i law.</p> <p>Y dyddiad cau ar gyfer hysbysu'r rhieni am y bwriad i roi'r cynnig ar waith.</p>
Medi 2016	Ar ôl penderfynu ynghylch y cynnig rhoddir gwybod i'r holl bartïon sydd â diddordeb bod y penderfyniad ar gael a fydd yn cael ei gyhoeddi'n electronig ar wefan Cyngor Sir Caerfyrddin.

7. Atodiad A – Aseiad o'r Effaith ar y Gymuned

Aseiad o'r Effaith ar y Gymuned

Lleolir Ysgol Gynradd Pen-bre ar ar safle gwastad mewn ardal breswyl yn Heol Ashburnham, yng nghanol pentref Pen-bre, bum milltir i'r gorllewin o Lanelli.

Ar hyn o bryd, mae 245 o ddisgyblion rhwng tair ac 11 oed ar y gofrestr. Mae naw dosbarth yn yr ysgol. Mae nifer y dosbarthiadau meithrin wedi cynyddu o un i dri i ddarparu ar gyfer cynnydd yn nifer y disgyblion. Mae gan tua 28% o ddisgyblion hawl i brydau ysgol am ddim. Mae'r ganran wedi cynyddu tua 5% yn ddiweddar ac mae ychydig yn uwch na chyfartaleddau'r Cyngor Sir a Chymru.

Mae gan ddau ddeg wyth y cant o ddisgyblion anghenion addysgol arbennig. Mae pedwar o ddisgyblion sy'n derbyn gofal gan y Cyngor Sir.

Ychydig iawn o ddisgyblion sydd o gefndiroedd ethnig lleiafrifol.

Darpara'r ysgol addysg ar gyfer disgyblion rhwng 4 ac 11 oed, ond mae lle yno ar gyfer dosbarth meithrin i'w gwneud yn ysgol 3-11 oed. Caiff disgyblion eu haddysgu trwy gyfrwng y Saesneg gyda'r Gymraeg yn cael ei haddysgu fel ail iaith.

Darpara'r ysgol ddewis eithriadol o weithgareddau ar ôl ysgol sydd yn cynnwys clybiau ar gyfer cyfrifiaduron, celf ac amrywiaeth eang o chwaraeon. Ceir darpariaeth dda er mwyn sicrhau dilyniant a pharhad yng ngwybodaeth a dealltwriaeth disgyblion o'r sgiliau sylfaenol wrth iddynt symud drwy'r ysgol.

Mae'r bartneriaeth gyda'r rhieni a'r gymuned yn nodwedd ragorol o waith a gweithgareddau'r ysgol. Mae ansawdd cysylltiadau'r ysgol gyda'r gymuned leol yn rhagorol.

Dadansoddiad o'r Dalgylch

Ysgol Leol / Ysgol Ddalgylch

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn cydnabod bod perthynas bwysig rhwng ysgol a'i chymuned. Felly mae'r Cyngor Sir wedi clustnodi ardal ddaearyddol ddynodedig a wasanaethir gan yr ysgol a gelwir yr ardal honno'n ddalgylch yr ysgol. Mae manylion am ddalgylchoedd ysgolion ar gael yn yr ysgolion ac ar wefan y Cyngor Sir neu gellir eu cael gan yr Awdurdod Derbyn perthnasol.

Er na fydd byw yn nalgylch ysgol yn sicrhau y derbynnir plentyn i'r ysgol honno mae'n ystyriaeth bwysig a rhoddir mwy o flaenoriaeth i'r cais nag i geisiadau gan unigolion sy'n byw y tu allan i'r dalgylch. Yn ogystal, mae preswylion yn nalgylch penodedig ysgol yn bwysig gan fod hwn yn un o'r meini prawf allweddol o ran asesu a yw plentyn yn gymwys i gael cymorth cludiant o'r cartref i'r ysgol.

Cyn cyflwyno cais am dderbyn plentyn i ysgol mae'r Cyngor Sir yn argymhell eich bod yn cysylltu, yn trafod ac yn ymweld â'ch ysgol leol, os yw'n bosibl, er mwyn cael gwybod pa gyfleusterau a chyfleoedd y gellir eu cynnig yno.

Mae'r mwyafrif o'r rhieni yn anfon eu plentyn i'r ysgol leol ond mae gan rieni hawl i fynegi eu bod yn dewis ysgolion eraill.

Plant sy'n mynychu'r ysgol o'r tu mewn i'r dalgylch

Ar sail data Ionawr 2015 ynghylch cyfeiriadau disgyblion, roedd y data daearyddol ynghylch dosbarthiad disgyblion dalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre yn dangos bod 123 unigolyn o'r 234 o ddisgyblion (CALI) oedd ar gofrestr yr ysgol yn byw yn y dalgylch.

Plant sy'n mynychu'r ysgol o'r tu allan i'r dalgylch

Ar sail data Ionawr 2015 ynghylch cyfeiriadau disgyblion, roedd y data daearyddol ynghylch dosbarthiad disgyblion dalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre yn dangos bod 111 unigolyn o'r 234 o ddisgyblion (CALI) oedd ar gofrestr yr ysgol yn byw y tu allan i'r dalgylch.

Y Plant yn y dalgylch sy'n mynychu ysgolion eraill

Ar sail data Ionawr 2015 ynghylch cyfeiriadau disgyblion, roedd y data daearyddol ynghylch dosbarthiad disgyblion dalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre yn dangos 234 o ddisgyblion (CALI) ar gofrestr yr ysgol. Roedd cyfanswm o 58 o blant eraill a oedd yn byw yn nalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre yn mynd i ysgolion eraill

Cyfleusterau / Gweithgareddau eraill Ysgol Gynradd Pen-bre

Mae Ysgol Gynradd Pen-bre yn cynnig clwb brecwast i ddisgyblion yn ystod y tymor ysgol rhwng 8am a 9am. Yn ogystal, mae'r ysgol yn cynnig clybiau ar ôl ysgol i ddisgyblion sydd am gymryd rhan mewn gwahanol weithgareddau, o ddydd Llun i ddydd Gwener rhwng 3:15pm a 4:00pm.

Mae'r clybiau ar ôl ysgol a'r gweithgareddau (yn dibynnu ar yr adeg o'r flwyddyn) yn ymestyn profiadau dysgu'r disgyblion ac yn eu galluogi i gymryd rhan mewn amrywiaeth o weithgareddau awyr agored a datblygu hunanhyder ac annibyniaeth.

Defnydd y gymuned o adeilad Ysgol Gynradd Pen-bre

Mae cymuned Ysgol Gynradd Pen-bre yn defnyddio cyfleusterau adeilad yr ysgol ar nos Fawrth ar gyfer y Brownies lleol a dawnsio llinell ar nos Fercher.

Darpariaeth yr Eglwys yng Nghymru

Petai rhieni'n dymuno anfon eu plant i ysgol naws yr Eglwys yng Nghymru, eu hysgol agosaf fyddai Ysgol Gynradd Wirfoddol a Gynorthwyr Pentip yn Llanelli, yn amodol ar ddewis y rhieni.

8. Atodiad B – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Cyngor Sir Caerfyrddin Asesu Effaith

Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 (y Ddeddf) yn dwyn ynghyd y deddfau camwahaniaethu blaenorol ac yn rhoi un Ddeddf sengl yn eu lle. Mae'n symleiddio ac yn cryfhau'r gyfraith, yn dileu anghysonderau ac mae'n haws i bobl ei deall a chydymffurfio â hi. Daeth y rhan fwyaf o'r Ddeddf i rym ar 1 Hydref 2010.

Mae'r Ddeddf yn cynnwys dyletswydd cydraddoldeb newydd y sector cyhoeddus (y 'ddyletswydd gyffredinol'), sy'n cymryd lle'r dyletswyddau unigol yn ymwneud â chydaddoldeb hil, anabledd a rhywedd. Daeth hon i rym ar 5 Ebrill 2011.

Beth yw'r ddyletswydd gyffredinol?

Nod y ddyletswydd gyffredinol yw sicrhau bod awdurdodau cyhoeddus a'r rhai sy'n cyflawni swyddogaeth gyhoeddus yn ystyried sut y gallant gyfrannu'n gadarnhaol at gymdeithas decach drwy wella cydraddoldeb a chysylltiadau da yn eu gweithgareddau o ddydd i ddydd. Mae'r ddyletswydd yn sicrhau bod ystyriaethau cydraddoldeb yn cael eu cynnwys fel rhan annatod o ddylunio polisiâu a chyflwyno gwasanaethau a'u bod yn cael eu hadolygu'n barhaus. Bydd hyn yn sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer pawb.

Mae'r dyletswyddau yn rhwymedigaethau cyfreithiol. Os na chyflawnir y dyletswyddau yna gall arwain at her gyfreithiol yn erbyn awdurdodau.

O dan ddeddfwriaeth cydraddoldeb, mae dyletswyddau cyfreithiol gan awdurdodau lleol i roi 'sylw priodol' i'r angen am ddileu camwahaniaethu a hybu cydraddoldeb ynghylch hil, anabledd a rhywedd, gan gynnwys ailbennu rhywedd, yn ogystal â hybu cysylltiadau hiliol da. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn cyflwyno dyletswydd newydd y sector cyhoeddus sy'n ymestyn ei chwmpas i oedran, cyfeiriadedd rhywiol, beichiogrwydd a mamolaeth, a chrefydd neu gred. Mae'r gyfraith yn mynnu bod y ddyletswydd hon i roi 'sylw priodol' yn cael ei dangos yn y broses gwneud penderfyniadau. Mae'n bwysig hefyd nodi fod awdurdodau cyhoeddus sy'n ddarostyngedig i'r dyletswyddau cydraddoldeb yn debygol hefyd o fod yn ddarostyngedig i'r rhwymedigaethau o dan y Ddeddf Hawliau Dynol ac felly mae'n ddoeth ystyried fel rhan o'r un broses yr effaith bosibl y gallai penderfyniadau eu cael ar hawliau dynol.

Dull Sir Gaerfyrddin o Weithredu Effaith ar Gydraddoldeb

Er mwyn sicrhau bod y cyngor yn ystyried effaith bosibl ei bolisiâu a'i arferion arfaethedig ar gydraddoldeb, ac er mwyn dangos tystiolaeth ein bod wedi gwneud hynny, bydd angen ategu pob cynnig gyda'r Asesiad o Effaith amgaeedig. Os yw'r asesiad hwn yn clustnodi effaith sylweddol yna mae'n bosibl y bydd angen rhagor o fanylion.

Adrodd ar asesiadau

Os yw'n amlwg o'r asesiad bod yr effaith debygol ar allu'r awdurdod i gyflawni'r ddyletswydd gyffredinol yn un sylweddol, yna bydd rhaid iddo gyhoeddi adroddiad.

**Cyngor Sir Caerfyrddin
Asesu Effaith**

Enw Cyswllt	Lowri Morgan	Teitl Miss		Swyddog Cymorth Prosiectau Datblygu Ysgolion				
Maes Gwasanaeth	Moderneiddio Ysgolion	Adran		Addysg a Plant				
Enw'r gweithgaredd / cynnig								
Newid ystod oedran Ysgol Gynradd Pen-bre yn gyfreithiol o 4-11 i 3-11 cyn gynted â phosibl								
Disgrifiad o'r cynnig	Polisi	Y Weithdrefn	Penderfyniad	Swyddogaeth				
Gofynnir i chi roi manylion y cynnig a'i brif amcanion	Mae'r Cyngor Sir yn cynnig newid ystod oedran Ysgol Gynradd Pen-bre, yn gyfreithiol, o 4-11 oed i 3-11 oed cyn gynted â phosibl, er mwyn gallu cynnig darpariaeth feithrin.							
	Oed	Anabledd	Ailbennu rhywedd	Rhyw	Cyfeiriadedd Rhywiol	Hill - yn cynnwys tarddiad ethnig neu genedlaethol, lliw neu	Crefydd neu gred - yn cynnwys diffyg cred	Y Gymraeg
Ydy'r gweithgaredd/cynnig yn berthnasol i'r dyletswyddau cyhoeddus penodol sy'n gysylltiedig â phob llinyn cydraddoldeb? (Ticiwch fel sy'n briodol)	N	N	N	N	N	N	N	N
A ddylai'r gweithgaredd / cynnig ddileu camwahaniaethu a dileu aflonyddu yng nghyswllt y canlynol?	N	N	N	N	N	N	N	N
A ddylai'r gweithgaredd / cynnig hybu cyfle cyfartal yng nghyswllt y canlynol?	N	N	N	N	N	N	N	N

Effaith bosib

Beth rydym ni'n ei wybod am EFFAITH GADARNHAOL bosibl y gweithgaredd / cynnig ar y nodweddion canlynol a amddiffynnir? (Gofynnir i chi ystyried hefyd yr effaith bosibl ar yr Iaith Gymraeg)
Disgrifiwch natur yr effaith yn gryno.

Oed	Bydd effaith
Anabledd	Ni ragwelir dim effaith
Ailbennu rhywedd	Ni ragwelir dim effaith
Rhyw	Ni ragwelir dim effaith
cyfeiriadedd rhywiol	Ni ragwelir dim effaith
Hil	Ni ragwelir dim effaith
Crefydd neu Gred	Ni ragwelir dim effaith
Y Gymraeg	Ni ragwelir dim effaith

A allai'r gweithgaredd neu'r cynnig gael effaith ANDWYOL / NEGYDDOL ar y grwpiau canlynol?
(Rhowch ragor o wybodaeth, os gwelwch yn dda)

Oed	Na allai
Anabledd	Na allai
Ailbennu rhywedd	Na allai
Rhyw	Na allai
Cyfeiriadedd rhywiol	Na allai
Hil	Na allai
Crefydd neu Gred	Na allai
Y Gymraeg	Na allai

Pa welliannau y gellid eu gwneud i sicrhau bod yr effeithiau hyn yn derbyn sylw?

Ymgynghoriad

A ydych wedi ymgynghori ag unrhyw rai o'r grwpiau a amddiffynnir neu'r cyrff sy'n eu cynrychioli? Os ydych, rhowch fanylion. Beth oedd y canlyniad?

Disgrifiad o'r ymgynghori	Cynhaliwyd ymgynghori anffurfiol a ffurfiol ynghylch y cynigion.
Canlyniad yr ymgynghori	

Gwybodaeth a Monitro

Pa wybodaeth arall (e.e. adroddiadau, arolygon, monitro defnyddwyr neu wybodaeth o ffynonellau eraill) sydd gennych sy'n cyfrannu i'ch penderfyniad?

Dim

<u>Lleddfu</u>	
Os nodwyd bod effaith andwyol, beth gellir ei wneud i leddfu'r effaith honno?	
Gofynnir ichi fanylu ar y camau sydd i'w cymryd i leddfu unrhyw effaith andwyol	AMH.
Disgrifiwch unrhyw gamau a gymerwyd i fwyafu'r cyfle i sicrhau cymaint o gydraddoldeb â phosibl, h.y. newidiadau i'r gweithgaredd/cynnig, rheoleiddio, canllawiau, cyfathrebu, monitro neu adolygu	AMH.
A wnaed unrhyw newidiadau i'r gweithgaredd / cynnig o ganlyniad i gynnal yr Aseiad Effaith hwn ar Gydraddoldeb?	AMH.
Mae'r ddyletswydd yn gofyn yn benodol bod yr Awdurdod yn rhoi sylw dyledus i ganlyniadau'r Aseidiadau Effaith ar Gydraddoldeb. Ar ôl ystyried yr effaith bosibl neu'r union effaith ar y grwpiau a amddiffynnir, beth yw'r cam nesaf ar gyfer y gweithgaredd/cynnig hwn?	
Dim newid mawr (mae eich aseiad yn dangos bod y polisi yn gadarn. Dengys y dystiolaeth nad oes posibilrwydd y bydd camwahaniaethu'n digwydd)	*
Addasu'r polisi (byddwch yn cymryd camau i ddileu rhwystrau, i hyrwyddo cydraddoldeb yn well neu i feithrin cysylltiadau da)	
Parhau â'r polisi (byddwch yn ei fabwysiadu neu yn parhau ag ef, er gwaethaf y ffaith y gallai gael effaith andwyol. Rhaid i chi nodi cyfiawnhad yn yr achos hwn)	
Rhoi stop ar y polisi a'i ddileu (os oes effeithiau andwyol sydd heb eu cyfiawnhau ac na ellir eu lleddfu, dylech ystyried rhoi stop ar y polisi)	
<u>Y cyd-destun</u>	
Ydy'r cynnig hwn yn rhan o gynllun ehangach a fyddai'n ei roi yn ei gyd-destun?	
Manylion cyd-destun y cynnig	Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif Y Rhaglen Moderneiddio Addysg

Monitro

A fyddech cystal ag amlinellu eich cynlluniau ar gyfer monitro'r effaith barhaus ar y grŵp/grwpiau yr effeithir arnynt?

[Ni ddynodwyd grwpiau yr effeithir arnynt](#)

Gwybodaeth arall

A ddylid cofnodi unrhyw beth arall? **AMH.**

Dyddiad cwblhau

[Cyn gynted â phosibl](#)

Dyddiad adolygu

[AMH.](#)

Diolch ichi am gwblhau'r asesiad hwn.

I gael rhagor o wybodaeth ynghylch Asesu Effaith, cysylltwch â'r canlynol:

Y Tîm Polisi Corfforaethol

Adran y Prif Weithredwr

01267 22(4914) / (4676)

cydraddoldeb@sirgar.gov.uk

Ar ôl cwblhau'r asesiad a fyddech cystal â'i anfon i'r cyfeiriad e-bost uchod.

9. Atodiad C - Dechrau'n Deg

Dechrau'n Deg

Rhaglen a gyllidir gan Lywodraeth Cymru yw'r gwasanaeth Dechrau'n Deg, ac mae'n darparu gwasanaethau cymorth dwys i blant 0–3 oed a'u teuluoedd sy'n byw mewn ardaloedd difreintiedig yn Sir Gaerfyrddin.

Mae'n rhaglen wedi'i thargedu sydd ar gael bellach mewn 12 ardal ddaearyddol yn y sir. Yr ardaloedd hyn yw: Y Betws yn ardal Rhydaman; Bigyn, Felin-foel, Y Morfa, Maes-llyn/Copperworks, Dafen, Llwynhendy a'r Bynea yn ardal Llanelli; Carwe, Gorllewin y Pwll /Maengwyn, Trimsaran; Parc Waun-dew a Gogledd Tref Caerfyrddin yn ardal Caerfyrddin. (*Pennir pa ardaloedd sy'n gymwys yn unol â chodau post penodol.*)

Mae Llywodraeth Cymru wedi cymeradwyo pedair ardal ychwanegol sef: Pantyffynnon (Rhydaman), Y Garnant, Glanaman, Canol Porth Tywyn a Phen-bre.

Mae gan blant 2-3 oed, sy'n byw mewn ardal Dechrau'n Deg, hawl i gael gofal rhan-amser di-dâl am 12.5 awr yr wythnos, sydd gyfwerth â dwy awr a hanner y dydd, o ddydd Llun i ddydd Gwener, am 42 wythnos y flwyddyn. Helaethwyd y rhaglen hon yn sylweddol yn y blynyddoedd diwethaf.

Ar **y plentyn** mae'r gwasanaeth yn canolbwyntio, ac yn enwedig ar sicrhau bod pob plentyn yn datblygu ei iaith a'i sgiliau cymdeithasol ac yn datblygu'n emosiynol ac yn gorfforol er mwyn bod yn barod i ddechrau yn yr ysgol. Drwy nodi anghenion yn gynnar, mae Dechrau'n Deg yn ceisio gofalu bod gwasanaethau cymorth ar gael i ddiwallu'r anghenion hynny o fewn y teulu. Gwneir hyn drwy **bedwar** prif faes gwasanaeth.

1. Gwasanaeth Ymwelwyr Iechyd a Gwasanaeth Bydwragedd

Darparu gwasanaeth dwys gan Ymwelwyr Iechyd; gan fod 8 swydd Ymwelydd Iechyd wedi cael eu creu yn ddiweddar a bod llai o lwyth gwaith, gall Ymwelwyr Iechyd ymweld â theuluoedd yn amlach a darparu cymorth un-i-un yn y cartref. O adeg geni baban, cynorthwyr aelodau pob teulu sy'n rhan o'r rhaglen Dechrau'n Deg i ddatblygu ac i feithrin perthynas glòs â'u baban, yn enwedig rhoddir cymorth i'r fam o ran ei hiechyd meddwl ac emosiynol, darperir clinigau wythnosol sy'n annog rhieni i dderbyn cyfleoedd i imiwneiddio eu baban, rhoddir cyngor cyffredinol ar iechyd y baban, ar ddiddynfau, ar greu arferion ac ar batrymau cysgu. Yn ogystal, cynigir cyrsiau ynghylch rhoi 'massage' i fabanod, gan ddysgu'r rhieni sut mae meithrin perthynas glòs a'u baban a pheri ymlyniad a all gysuro a lleddfu anhwylder baban pan fydd yn sâl, yn torri dant ac wrth i'r baban dyfu. Mae'r Gwasanaeth Ymwelwyr Iechyd yn para hyd nes y bydd y plentyn yn 4 oed, pryd y trosglwyddir y gofal am iechyd y plentyn i nyrs yr ysgol pan fydd y plentyn yn dechrau mynychu'r ysgol.

Gwasanaeth Arbenigol gan Fydwragedd – i'r teuluoedd mwyaf bregus hynny y mae arnynt angen cymorth ychwanegol i ymdrin ag anghenion dwys a nodwyd, mae gwasanaeth bydweigiaeth ar gael cyn geni'r plentyn ac mae'n cynnig cyngor ar

gadw'n iach yn ystod y beichiogrwydd. Dim ond drwy gael eich cyfeirio ato gan eich Bydwraig Gymunedol y cewch y gwasanaeth hwn.

Gwasanaeth Therapi Iaith a Lleferydd – mae'r gwasanaeth hwn ar gael i deuluoedd a'u plant ar sail un-i-un yn y cartref, lle nodwyd bod plant sydd ar ei hôl hi o ran eu datblygiad neu eu sgiliau iaith. Mae Swyddogion Cymorth Dechrau'n Deg yn darparu rhaglen iaith a lleferydd a gynhelir yn y cartref dros gyfnod o 6 wythnos ac maent yn annog rhieni i ddal ati i wneud y gwaith iaith yn barhaol ar ôl i'r sesiynau ddod i ben.

Ffoniwch 01554 742468 i weld a oes gennych hawl i gael unrhyw un o'r gwasanaethau hyn a ddarperir yn rhad ac am ddim.

2. Gofal yn rhad ac am ddim i blant 2–3 oed.

Mae gan blant sy'n byw mewn ardaloedd Dechrau'n Deg hawl i gael gofal plant rhan-amser yn rhad ac am ddim am ddeuddeg awr a hanner yr wythnos, sef dwy awr a hanner bob dydd o ddydd Llun i ddydd Gwener, am 42 wythnos y flwyddyn. Mae Dechrau'n Deg wedi prynu lleoedd gofal plant gan y darparwyr canlynol:

- Cylch y Felin, y Betws yn Ysgol Gynradd Gymunedol y Betws
- Canolfan Deulu Sant Paul ym Migyn
- Meithrinfa Ddydd Tŷ'r Myrtwydd ym Migyn
- Cylch Meithrin Carwe yn Ysgol Gynradd Carwe
- Cylch Meithrin Felin-foel, yn y Ganolfan Addysg Gymunedol, Felin-foel
- Grŵp Chwarae Jellitotz, Neuadd Gymunedol Pen-y-Morfa, y Morfa
- Meithrinfa Teddybears yng Nghanolfan Dewi Sant, Llanelli
- Y Ganolfan Blant, Llwynhendy
- Canolfan Deulu Tŷ Ni, Tref Caerfyrddin
- Canolfan Deulu Tŷ Hapus, Ystad Parc y Bryn, Caerfyrddin
- Canolfan Deulu Argel, Tre Ioan

Mae Athro/Athrawes Blynnyddoedd Cynnar y rhaglen Dechrau'n Deg yn gweithio gyda phob lleoliad sy'n darparu gofal plant er mwyn datblygu cynlluniau cwricwlwm priodol a gweithgareddau sy'n ysgogi datblygiad plant dwy oed. Mae'r pwyslais ar bennu safonau sy'n creu darpariaeth gofal plant 'o safon' ar draws pob un o'r 11 lleoliad sy'n darparu gofal plant.

Ffoniwch 01554 742468 i weld a oes gennych hawl i gael unrhyw un o'r gwasanaethau hyn sy'n rhad ac am ddim ac er mwyn gweld a oes lleoedd gofal plant ar gael.

3. Rhaglenni Rhianta

Mae rhieni sy'n byw yn ardaloedd Dechrau'n Deg yn cael cymorth pellach drwy gael y cyfle i fynd i amrywiaeth o raglenni rhianta, sy'n ceisio rhoi iddynt y sgiliau y mae eu hangen arnynt i fagu plant yn effeithiol. Mae rhai cyrsiau yn benodol ar gyfer rhieni newydd a'u babanod er mwyn annog meithrin perthynas glòs â'r baban a pheri ymlyniad rhyngddynt. Wrth i'r plant dyfu, mae rhaglenni eraill ar gael sy'n meithrin hyder rhieni i ymdrin ag ymddygiad eu plant, yn hyrwyddo rhianta cadarnhaol, yn

creu ymagweddau cadarnhaol at feithrin perthynas iach rhwng rhieni â'u plant. Mae'r canlynol ymhlith y cyrsiau a gynigir:

- Rhaglen **'Sut mae dod i adnabod eich baban'** (Webster Stratton) – i rieni newydd sydd â babanod newydd-anedig a phlant hyd at 12 mis oed
- **Sgrinio i Asesu'r Newydd-anedig** – asesiad o'r rhiant a'r plentyn sy'n annog meithrin perthynas y rhiant â'r baban a'u hymlyniad wrth ei gilydd
- **'Rhoi Massage i Fabanod'** – ar gyfer y newydd-anedig a babanod hyd at 12 mis oed
- Rhaglen **'Y Blynyddoedd Rhyfeddol'** (Webster Stratton) – i blant 2–3 oed
- **'Ymdrin ag Ymddygiad Plant'** – i blant 2–3 oed.

Ffoniwch 01554 742468 i weld a oes gennych hawl i gael unrhyw un o'r gwasanaethau hyn a ddarperir yn rhad ac am ddim.

4. Rhaglenni Sgiliau Sylfaenol

Mae cyrsiau Chwarae ac Iaith (LAP) ar gael i deuluoedd sy'n byw yn ardaloedd Dechrau'n Deg ac maent yn dangos i rieni sut mae ymwneud â'u plant a chwarae gyda nhw mewn modd cadarnhaol er mwyn hybu ac ysgogi datblygiad iaith eu plant, gan gynnwys cynyddu ystod eu geiriau a'u geirfa. Mae hwn yn gwrs poblogaidd iawn ymysg rhieni gan ei fod yn gwneud iddynt deimlo'n dda sy'n hwb i feithrin perthynas gref ac iach rhwng y rhiant a'r plentyn. Bydd rhieni'n siarad â'u plant, yn chwarae gyda nhw ac yn creu gweithgareddau crefft gyda'u plant gan ddefnyddio'r adnoddau sydd ar gael a chanu caneuon a rhigymau, y cyfan mewn ymgais i gael y plentyn i 'ddysgu trwy chwarae'. Mae'r cyrsiau Chwarae a Rhifau yr un mor boblogaidd ac yn debyg iawn, gan ddefnyddio geiriau yn gysylltiedig â ffigurau, rhifau a siapiau i hybu datblygiad iaith y plant.

Yn ogystal, mae sesiynau adrodd stori i'w cael yn y llyfrgelloedd lleol ac ar y Bws Stori ac fe'u trefnir bob hyn a hyn drwy gydol y flwyddyn a rhoddir cyhoedduswydd iddynt yn lleol.

10. Atodiad D - Proffil o'r Ardal

Pen-bre - (Pen-bre 2 (SA160TP) Côd ACEHI: W10000711)

MYNEGAI AMDDIFADEDD LLUOSOG CYMRU (MALIC)

Seiliwyd Mynegai Amddifadedd Lluosog 2014 ar ddaearyddiaeth fanwl Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (ACEHI).

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2014 wedi'i lunio o wyth parth, sef Incwm, Cyflogaeth, Iechyd, Addysg, Tai, Mynediad i Wasanaethau, Amgylchedd Ffisegol a Diogelwch Cymunedol, ac fe'i cyhoeddir ar lefel ACEHI, y ceir 112 ohonynt yn Sir Gaerfyrddin.

O dan Fynegai Amddifadedd Lluosog Cymru, lle mae Safle 1 yn cynrychioli'r mwyaf difreintiedig, mae **Pen-bre 2** yn safle 14 o blith y 112 ACEHI yn Sir Gaerfyrddin ac yn safle 400 o blith y 1909 ACEHI yng Nghymru.

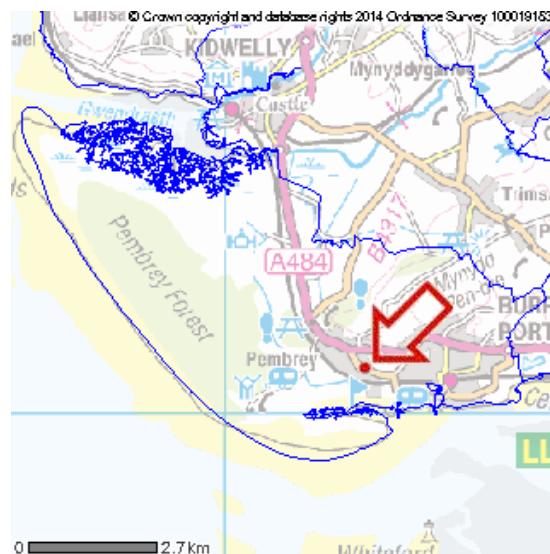
Mae'r amddifadedd mwyaf a briodolir i ardal **Pen-bre 2** yn y parth Cyflogaeth, sydd yn safle 10 yn Sir Gaerfyrddin a safle 292 yng Nghymru ar gyfer y parth hwn.

Pen-bre 2 - Ashburnham i Barc Gwledig Pen-bre

ACEHI	Mynegai Cyffredinol		Parthau: Incwm		Cyflogaeth		Iechyd		Addysg		Tai		Mynediad i Wasanaethau		Amgylchedd Ffisegol		Diogelwch Cymunedol	
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
Pen-bre 2	14	400	11	412	10	292	30	535	14	413	14	435	49	459	110	1782	37	1058

Ffynhonnell : Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2014 (a gyhoeddwyd yn Nhachwedd 2014), Llywodraeth Cymru.

Sylwer: Rhestrir pob ACEHI yn ôl safle o **1-112** (yn Sir Gaerfyrddin) **ac o 1-1909** (yng Nghymru)

Proffil Ardal o'r Côt Post: SA16 OTP: (Pen-bre 2 Côt ACEHI: W10000711)

Poblogaeth:	2,030
Y Gymraeg:	Pobl sydd â gwybodaeth am y Gymraeg: 45.1% Sy'n gallu siarad Cymraeg: 26.8% Sy'n gallu siarad, darllen, ac ysgrifennu yn Gymraeg: 17.8% Sy'n gallu siarad Cymraeg (Oed 3-15):5.3% Dim sgiliau yn y Gymraeg: 54.9%
Nifer y plant a'r bobl ifanc:	17.9% (0-15 oed) 9.9% (16-24 oed)
Lleddfu'r Boblogaeth:	Symudiadau poblogaeth cyffredinol yn yr ardal: cyfradd y 1,000 Nid oes data ar gael bellach
Ethnigrwydd:	Gwyn (Prydeinig): 97.0% Gwyn (Gwyddelig): 0.7% Gwyn (Arall): 0.2% Cymysg (Gwyn a Du Caribïaidd): 0.4% Asiaidd Prydeinig (Indiaidd) 0.1% Asiaidd Prydeinig (Asiaidd arall): 0.3% Grŵp Ethnig Arall: 0.3%
Crefydd:	Cristion: 60.4% Bwdhydd: 0.0% Hindŵ: 0.0% Iddew: 0.0% Mwslim: 0.0% Sikh: 0.1% Crefydd Arall: 0.4% Dim Crefydd: 32.8% Crefydd heb ei nodi: 6.3%
Gradd Amddifadedd:	Cyfanswm yr aelwydydd: 908 Cyfanswm yr aelwydydd nad ydynt wedi'u hamddifadu mewn unrhyw ddimensiynau: 257 Nifer yr aelwydydd sydd wedi'u hamddifadu mewn 1-4 o ddimensiynau: 651

11. Atodiad E – Profforma Ymateb

Rhowch eich sylwadau, os gwelwch yn dda, ar y cynigion ynghylch y ddarpariaeth yn y dyfodol ar gyfer plant cynradd sy'n byw yn nalgylch Ysgol Gynradd Pen-bre.

Eich sylwadau:

A oes unrhyw faterion eraill y dymunwch dynnu ein sylw atynt?

Ticiwch y blwch os ydych yn dymuno cael gwybod am gyhoeddiad adroddiad ymgynghori.

Llofnod _____	Printiwch yr Enw _____
Cyfeiriad _____	Swydd/Categ _____
_____	ori yr ymatebydd: _____
_____	(e.e. rhiant) _____
Dyddiad _____	Côd post _____

Sylwer: bydd modd i'r cyhoedd weld eich sylwadau fel rhan o gofnodion ffurfiol y broses ymgynghori, os na nodwch yn wahanol.

A wnewch chi ddatgysylltu'r ffurflen hon a'i dychwelyd i'r: Adran Addysg a Phlant, Adeilad 2, Parc Dewi Sant, Heol Ffynnon Job, Caerfyrddin. SA31 3HB neu gellir anfon neges e-bost at aaprma@sirgar.gov.uk erbyn 29^{ain} Ionawr 2016 fan hwyraf.